

Στο πρόγραμμα LITMUS

ΕΚΠΑ: Συμμετοχή σε έρευνα για τη μη αλκοολική λιπώδη ηπατική νόσο

Δημοσίευση: 06 Δεκ 2017, 16:13 | Τελευταία ενημέρωση: 06 Δεκ 2017, 16:13

Στο ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα LITMUS για τον εντοπισμό νέων διαγνωστικών δεικτών για τη μη αλκοολική λιπώδη νόσο του ήπατος (NAFLD) λαμβάνει μέρος η Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).

Στόχος του καινοτόμου ερευνητικού προγράμματος LITMUS (Liver Investigation: Testing Marker Utility in Steatohepatitis), που χρηματοδοτείται με 34.000.000 ευρώ από το European Innovative Medicines Initiative 2 Joint Undertaking, είναι η έγκαιρη αναγνώριση των ασθενών που κινδυνεύουν να αναπτύξουν στεατοηπατίτιδα και κίρρωση ήπατος.

Το LITMUS συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο του Νιουκαστλ στο Ηνωμένο Βασίλειο, με συμμετοχή κλινικών και εργαστηριακών ιατρών και

βασικών επιστημόνων από 47 εξέχοντα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Φαρμακοβιομηχανιών και Φαρμακευτικών Ενώσεων (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations, EFPIA) με κοινό στόχο την ανάπτυξη και πιστοποίηση νέων βιοδεικτών για τη NAFLD, την πιο συχνή χρόνια ηπατική νόσο παγκοσμίως.

Η Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ συμμετέχει στο LITMUS με κύριο ερευνητή τον καθηγητή, Γεώργιο Παπαθεοδωρίδη, διευθυντή της Πανεπιστημιακής Γαστρεντερολογικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Λαϊκό», Πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης του Ήπατος και την αναπληρώτρια καθηγήτρια Ντίνα Τηνιακού, διευθύντρια του Παθολογοανατομικού Εργαστηρίου του Αρεταίου Νοσοκομείου, Senior Lecturer στο Ινστιτούτο Κυτταρικής Ιατρικής του Πανεπιστημίου του Νιουκαστλ και πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Παθολογικής Ανατομικής. Ο κ. Παπαθεοδωρίδης είναι επικεφαλής της κλινικής μελέτης LITMUS στο ΕΚΠΑ, ενώ η κ. Τηνιακού είναι επικεφαλής της ομάδας παθολογοανατομών του LITMUS, που θα αναλύσει 2.000 βιοψίες Ευρωπαίων ασθενών με NAFLD.

Η NAFLD σχετίζεται στενά με την παχυσαρκία και το διαβήτη τύπου 2 και προκαλείται από τη συκέντρωση λίπους στο συκώτι σε άτομα που δεν κάνουν κατάχρηση αλκοόλ. Στους περισσότερους ασθενείς το λιπώδες ήπαρ είναι αθώο αλλά σε μερικούς ασθενείς (λιγότερους από έναν στους 10) αναπτύσσονται φλεγμονή, ουλές και τελικά κίρρωση ήπατος. Δυστυχώς σήμερα δεν υπάρχουν δείκτες στο αίμα ή άλλα υγρά του σώματος ή απεικονιστικές μελέτες που να διακρίνουν τα άτομα που θα αναπτύξουν σοβαρή νόσο και τελικά κίρρωση ή καρκίνο ήπατος έτσι ώστε να αντιμετωπισθούν έγκαιρα. Προς το παρόν, αυτή η διάκριση μπορεί να γίνει μόνο με τη βιοψία ήπατος, δηλαδή με εξέταση στο μικροσκόπιο από ειδικούς παθολογοανατόμους, μια τεχνική που παρά τη διαγνωστική ακρίβειά της είναι επεμβατική, ίσως επώδυνη και γίνεται μόνο σε εξειδικευμένα κέντρα.

Σύμφωνα με τον κ. Παπαθεοδωρίδη, «η μη αλκοολική λιπώδης νόσος του ήπατος είναι η πιο συχνή ηπατική νόσος στην Ελλάδα, αφού σε παλαιότερη μελέτη μας έχει βρεθεί να προσβάλλει περισσότερους από 1 στους 5 Έλληνες ενήλικες. Η διάκριση της αθώας μορφής της, απλό λιπώδες ήπαρ, από τη μορφή που μπορεί να εξελιχθεί σε κίρρωση, τη στεατοηπατίτιδα, σήμερα βασίζεται στη βιοψία ήπατος, που όμως την αποφεύγουν πολλοί ασθενείς. Θα ήταν λοιπόν πολύ χρήσιμο να βρεθούν ακριβείς μη επεμβατικοί δείκτες που θα μπορούν να ξεχωρίσουν το απλό λιπώδες ήπαρ από τη μη αλκοολική στεατοηπατίτιδα. Επομένως, συμμετέχουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο πρόγραμμα LITMUS που αναμένεται να προσφέρει σημαντικότερες πληροφορίες στη διαγνωστική προσέγγιση αυτών των ασθενών».

Η κ. Τηνιακού συμπληρώνει ότι «η εξελικτική και δυναμικά επικίνδυνη μορφή της NAFLD, η μη αλκοολική στεατοηπατίτιδα (NASH), δυστυχώς σήμερα διαγιγνώσκεται μόνο με τη μελέτη του ηπατικού ιστού στο μικροσκόπιο. Είναι εμφανής η ανάγκη ανάπτυξης μη επεμβατικών δεικτών, η διαγνωστική ακρίβεια των οποίων, όμως θα πρέπει να είναι εφάμιλλη αυτής της βιοψίας ήπατος, η οποία είναι πολύ υψηλή με τα «μάτια» των ειδικών παθολογοανατόμων. Στο LITMUS έχω την τιμή να συντονίζω μαζί με τον καθηγητή Πιερ Μπεντοσσα, μια διεθνή ομάδα εμπειρών ηπατο-παθολογοανατόμων. Η ομάδα μας θα εξετάσει 2.000 βιοψίες ήπατος στο μικροσκόπιο, αλλά και ψηφιακά, και θα καθορίσει τις ιστολογικές σταθερές βάσει των οποίων θα πιστοποιηθεί η ακρίβεια και θα ελεγχθεί η ποιότητα των νέων βιοδεικτών και απεικονιστικών μεθόδων που θα αναδείξει το LITMUS. Ευελπιστούμε ότι σύντομα θα έχουμε νέα διαγνωστικά εργαλεία που θα βοηθήσουν στην έγκαιρη διάγνωση των ασθενών με NASH και κατ'έπείταση την πρόληψη ανάπτυξης κίρρωσης στα άτομα με NAFLD».

health.in.gr